

Stockholm 2022-05-03

Skogsstyrelsen

Yttrande gällande remissen Gröna steg för grönare skogar

Sveriges Hembygdsförbund (SHF) har tagit del av remissen och har inget att erinra mot förslaget.

2020 antog SHF programmet *Hållbara landskap – för en hållbar utveckling av natur- och kulturlandskapet*. Programmet tar fasta på europeiska landskapskonventionen och redovisar våra ställningstaganden för bland annat miljö kvalitetsmålet *Levande skogar*. SHF ser framtagandet av ”Gröna steg” som ett led i att bättre kunna följa upp miljö kvalitetsmålet *Levande skogar*.

SHF vill se levande skogslandskap med goda värden för företagande, boende, friluftsliv, rekreation och social sammanhållning. Vi vill även se ett skogsbruk som på ett hållbart sätt tar tillvara skogens många värden, där kultur- och naturvärden är viktiga sådana. De gröna stegen presenteras i rapporten i en tematisk indelning där flera av de värden SHF lyfter som viktiga finns med.

Enligt miljö kvalitetsmålet *Levande skogar* ska skogens kulturmiljö värden och sociala värden värnas. I vårt program lyfter vi problemet med att målen för skogens kulturarv inte uppnås. De gröna stegen är tänkta att hänga samman med de miljö målsindikatorer som används för att följa upp miljö kvalitetsmålen. De tre typerna av Gröna steg som föreslås i remissen är

- Riktning/takt i förändring för befintliga miljö målsindikatorer
- Riktning/takt i förändring för de två nya miljö målsindikatorer som föreslås
- Åtgärder för att nå befintliga miljö målsindikatorer, ofta med bredd

De nya miljö målsindikatorerna handlar om att gynna lövträdsslagen rönn, asp, sälg och ek och att definitionen av *gammal skog med särskild indikation på naturvärden* införs som en ny och kompletterande miljö målsindikator, vilken läggs till under samlingsindikatorn *Strukturer i landskapet*.

Av rapporten framgår att de gröna stegen ska vara SMARTa (specifika, mätbara, accepterade, realistiska och tidsatta) delmål och att de kan användas för att följa åtgärder eller utvecklingen av miljö tillståndet i skogen vad gäller riktning och förändringstakt. Tanken är att de kan användas som ett av underlagen vid miljö målsuppföljningen.

Eftersom miljö kvalitetsmålen är så övergripande, preciseringarna ganska få och indikatorerna ändå färre och ibland svåra att mäta, välkomnar SHF de föreslagna Gröna stegen. SHF uppskattar att de områden som förslagen till de Gröna stegen i många fall täcker in just de värden som hembygdsrörelsen lyfter fram som viktiga att värna, såsom rekreationsvärden, sociala värden samt kultur- och naturvärden. Nedan listas några av de Gröna steg vi syftar på och varför.

- Påverkan på kulturmiljö – där mål sätts upp för minskat antal skador på kända kulturlämningar.
- Kultur- och naturmiljövårdande skötsel – beskriva behov av natur- och kulturmiljövårdande skötsel samt sätta upp nationella och regionala nivåer för utförande av skötselåtgärder för dessa.
- Anpassad skötsel i skogar med kombinerade mål eller förstärkt hänsyn – sätta upp nationella och regionala nivåer för dessa. Vilka utgörs av åtgärder för ett långsiktigt bevarande och utveckling av sociala värden och/eller natur- och kulturmiljövärden i kombination med skogsproduktion, som även kan avse förstärkt hänsyn till renskötseln.
- Kvalitet på frivilliga avsättningar – analysera och identifiera utvecklingsmöjligheter på övergripande nivå vad gäller prioriteringar och urval av frivilliga avsättningar för att stärka värden på beståndsnivå, representativitet av skogstyper och funktionalitet på landskapsnivå. Den frivilliga avsättningen ska rymma områden som har höga naturvärden, utvecklar höga naturvärden på sikt, kulturmiljövärden eller områden med betydelse för rekreation och friluftsliv, det vill säga sociala värden.
- För tätortsnära skog – att arealen skogsmark som undantagits från virkesproduktion eller som sköts med anpassad skötsel för kombinerade mål eller förstärkt hänsyn inom tätortsnära skog ökar.

För Sveriges hembygdsförbund

Jan Nordwall
Generalsekreterare

Helena Rosenberg
Kulturmiljöstrateg